

Міністерство освіти і науки України

***Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»***

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 11

***ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ,
СТАТЕЙ, ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ***

Херсон - 2018

ЗМІСТ

Нежлукченко Т.І. ТВОРЧИЙ СПАДОК ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НААНУ В.П.КОВАЛЕНКА	8
<i>Секція 1 «Селекція та розведення тварин»</i>	11
<i>Богданова Д.А., Пелих Н.Л.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ СЕЛЕКЦІЇ У СВИНАРСТВІ	11
<i>Бурдельна Н.О., Корбич Н.М.</i> ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЖИВОЇ МАСИ БАРАНЦІВ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ	14
<i>Ведемеденко О.В.</i> МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ І ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ	16
<i>Волкова І.Г., Петрова О.І.</i> ЗАБІЙНІ ПОКАЗНИКИ ТА МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ БУГАЙЦІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД	19
<i>Іваненко Ю.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ СЕЛЕКЦІЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ	21
<i>Козырь В. С., Коваленко В. П.</i> НАСЛЕДСТВЕННОСТЬ И ИЗМЕНЧИВОСТЬ ПРИЗНАКОВ ПРОДУКТИВНОСТИ ПОМЕСНЫХ КОРОВ МОЛОЧНЫХ ПОРОД В УСЛОВИЯХ СТЕПНОЙ ЗОНЫ УКРАИНЫ	24
<i>Макарчук А.Р., Корбич Н.М.</i> ТОНІНА ВОВНИ ТА ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ	35
<i>Новікова В. М., Корбич Н.М.</i> НАСТРИГ ВОВНИ ТА ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ	36
<i>Олейник А. П., Архангельская М.В.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ПЕРЕПЕЛОВ ФАРАОН	38
<i>Пелих Н.Л.</i> ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК	40
<i>Пестушко Є.Є., Панкєєв С.П.</i> ВИКОРИСТАННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОРІД СВИНЕЙ В УМОВАХ СВИНАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	42
<i>Пестушко Є.Є., Панкєєв С.П.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПЛІДНИКІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД СВИНЕЙ В СИСТЕМІ ГІБРИДИЗАЦІЇ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	45
<i>Пестушко Є.Є., Панкєєв С.П.</i> ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО ГЕНОФОНДУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	48
<i>Плюхова А.В., Пелих Н.Л.</i> ІНДЕКСНА СЕЛЕКЦІЯ У СВИНАРСТВІ	51
<i>Прилуцька Т.М., Корбич Н.М.</i> ВПЛИВ ПОХОДЖЕННЯ ТВАРИН НА ЖИВУ МАСУ ТА ФІЗИКО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ВОВНИ	54
<i>Рахматуліна В.О., Корбич Н.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ СМУШКОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ КАРАКУЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ	56
<i>Сідашова С.О., Ковтун С.І.</i> ДИНАМІКА СЕЛЕКЦІЙНОГО МЕЛАНІЗМУ СТАДА УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ І ПРОДУКТИВНО-РЕПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЙНИХ КОРІВ	57
<i>Соболь О. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ЖИВОЇ МАСИ ЦУЦЕНЯТ РІЗНИХ ПОРІД ВІВЧАРОК	63

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ І ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ

*Ведemedенко О.В. - науковий керівник
к.с.-г.н, доцент, ДВНЗ «ХДАУ»*

Найважливішими складовими господарсько-корисних ознак великої рогатої худоби молочного напрямку продуктивності, за якими проводиться селекція, є молочна продуктивність і відтворювальна здатність корів. Відтворення молочної худоби – селекційний процес, у якому поєднуються біологічні, селекційні, технологічні та організаційно–економічні фактори [1].

Практикою світового та вітчизняного скотарства доведено, що прибутковість сучасного молочного скотарства прямо пропорційно пов'язана з продуктивністю корів. При цьому враховується те, що в сучасних умовах росту рівня молочної продуктивності корів належна увага приділяється ефективним програмам селекції та відтворення. При масовому обстеженні молочних стад корів доведено, що їх максимальні надої, у більшості випадків, припадають на 4-6 лактацію, потім поступово знижуються. Корови, незалежно від породності здатні роздоюватися та підвищувати рівень молочної продуктивності до 7-9-річного віку, тобто до 5-7 лактації. Вік досягнення максимального надою за лактацію має певне значення для розрахунку середніх величин молочної продуктивності тварин. А тому, чим раніше корова досягає високих надоїв і довше зберігає їх постійність, тим вища її продуктивність за лактацію. Вікові зміни надоїв і жирності молока у лактуючих корів, не дивлячись на різні дані, підпадають під певну закономірність [2]. Молочна продуктивність корів у період лактації є одним із найважливіших показників, найбільш повно характеризує генетичний потенціал тварин і є основою селекції.

Дослідження проводились в умовах ТОВ «Торговий Дім «Долинське» Чаплинського району Херсонської області.

Об'єктом дослідження була велика рогата худоба голштинської та української чорно-рябої молочної порід.

Для оцінювання молочної продуктивності в групу увійшло 199 голів великої рогатої худоби. З віком величина надою корів зазнає певних змін, а саме, закономірно збільшується. Молочна продуктивність молодих корів (першого і другого отелення) нижча, ніж старшого віку. Корови-первістки мають 86,1 % продуктивності повновікових корів, надій яких у середньому складає 8711 кг, за другим отеленням – 92,5% і за третім – 97,3 %. В подальшому надої цих корів

протягом двох-трьох років утримуються приблизно на одному рівні, а потім поступово знижуються. Нами проаналізовано продуктивність корів за трьома лактаціями. Так, найвищий рівень надою складає за третю лактацію 8476,2 кг. У стаді зростання величини надою від першої до другої лактації становило 761,8 кг або 10,4% ($P < 0,001$), від першої до третьої лактації – 1178,1 кг або 16,1 % ($P < 0,001$), підвищення надою за третю лактацію порівняно з другою незначне і складає 416,4 кг або 5,2%. Нарощування надою від першої до третьої лактації свідчить про проведення роздоювання корів і відповідність умов середовища у господарстві генетичним задаткам тварин.

Найвищі добові надої корів також залежали від віку тварин. Так, за першу лактацію у середньому по стаду вони не перевищували 29,9 кг, тоді як до третьої лактації зросли на 6,8 кг або 22,9% ($P < 0,001$) і становили 36,7 кг.

Величина надою за лактацію і стан відтворення у стаді, зокрема, вихід телят на 100 корів, залежать від тривалості лактації, тобто від кількості дійних днів. Оптимальною кількістю дійних днів є 305. У ТОВ «Торговий дім «Долинське» тривалість лактації дослідних тварин коливалась відповідно лактацій незначно і була на рівні 344 – 362 дні. Найдовшу тривалість лактації відмічено у первісток і корів третьої лактації, що майже на 5 та 7 днів відповідно довше порівняно із другою лактацією.

Невід'ємними параметрами оцінки молочної продуктивності корів є не тільки величина надою, а й вміст жиру і білка в молоці. У наших дослідженнях піддослідні корови не мали істотних відмінностей у показниках масової частки молочного жиру у молоці незалежно від лактації, і становили відповідно 3,62-3,63%. Та оскільки найвищий надій у цьому стаді характерний для корів третьої лактації, тому найбільша кількість молочного жиру спостерігалась у корів даного віку. Перевага за кількістю молочного жиру корів другої та третьої лактації порівняно із первістками становила відповідно 21,2 кг або 8,0% і 31,7 кг або 12,0% ($P < 0,001$).

Найвищий вміст білка в молоці був у період другої лактації і становив 3,38 %, що на 0,13% і 0,10% більше порівняно з першою та третьою лактацією. Показник молочного білка в молоці мав ту ж закономірність, що і молочного жиру, з віком збільшився. Тварини третьої лактації переважали за цією ознакою первісток на 12,9%.

У первісток, окрім названих показників, оцінено молочну продуктивність за інтенсивністю молоковіддачі, яка становила 1,79 кг/хв., що відповідає 2 балам при бонітуванні.

Молочна продуктивність корів значною мірою обумовлюється їх живою масою. Адже вона є показником загального розвитку та вгодованості тварин. Крім того, великі тварини здатні поїдати більше кормів, необхідних для продукування молока. Вони мають краще

розвинені внутрішні органи. Високопродуктивні корови мають живу масу, як правило, вищу за середню в межах однієї породи. Однак не можна вважати, що збільшення живої маси обов'язково призведе до підвищення молочності. Зростання маси тварини тільки в тому випадку позитивно відіб'ється на її молочності, якщо вона за цієї умови зберігатиме тип молочної худоби. Тому прагнення збільшити живу масу молочних корів повинно узгоджуватися з типом будови тіла, властивим худобі того чи іншого напрямку продуктивності.

З цією метою для характеристики молочної продуктивності використовують надій на 100 кг живої маси або коефіцієнт молочності. У первісток дослідних тварин даний показник був на високому рівні і становив 1449,1.

За величиною мінливості показників молочної продуктивності найбільшою варіацією відзначався надій, молочний жир і молочний білок – відповідно 21,1-23,0%; 21,3-30,2% і 21,5-30,3%. У той же час мінливість вмісту жиру та білка в молоці була несуттєвою і, залежно від лактації, знаходилася в межах 1,0-1,4% і 1,3-7,8%. Тому, при веденні селекційно-плеємної роботи зі стадом слід підбирати бугаїв-плідників, які мають високий генетичний потенціал за вмістом жиру в молоці матерів. Це дозволить розширити межі мінливості зазначеного показника і створить передумови для ефективного добору тварин.

В цілому, встановлено достатньо високий рівень надою стада корів у господарстві, що перевищує стандартні показники голштинської та української чорно-рябої молочної породи.

Подовження тривалості лактації впливає не тільки на показники молочної продуктивності, а й на відтворювальну здатність корів. Слід зазначити, що загальної тенденції щодо змін відтворювальної здатності корів із віком у досліджених стадах не встановлено.

Показник сухостійного періоду знаходиться в межах норми (61,2-61,6 днів), міжотельний період дещо подовжений за рахунок подовженої лактації (406,0-412,6 днів). Середня тривалість сервіс-періоду в господарстві є подовженою і складає 123,3-133,8 днів.

Слід відмітити високу мінливість показників виробничого статевого циклу тварин, особливо сервіс- та сухостійного періодів, коефіцієнт варіації яких був в межах 28,5-68,1%.

Середній вік першого плідного осіменіння у групі дослідного поголів'я становить 16,5 місяців із живою масою 389 кг.

Отже, за результатами досліджень встановлено, що показники молочної продуктивності та відтворювальної здатності корів дослідженого стада української чорно-рябої молочної породи з віком зазнають певних змін. Молочна продуктивність у господарстві за останні роки досить зросла. Напрямок цих змін залежить від конкретних господарських умов. Наприклад, у стаді спостерігалось збільшення із першої до третьої лактації надою, кількості молочного жиру і

молочного білка за деякого скорочення тривалості лактації. Водночас відмічено подовження тривалості лактаційного і міжотельного періодів корів. З метою підвищення якісних показників слід здійснювати відбір тварин із збільшеним вмістом жиру та білка в молоці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кузів М.І., Федорович Є.І. Відтворювальна здатність корів української чорно-рябої молочної породи // Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького, 2016. - т 18. - № 2 (67). – С.120-123.
2. Бондаренко В.М. Розвиток ефективного виробництва молока та його промислової переробки в Україні / В.М. Бондаренко // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – с. 61.

УДК 637.513 (477.73)

ЗАБІЙНІ ПОКАЗНИКИ ТА МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ БУГАЙЦІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД

*Волкова І.Г. – магістрант 1 курсу, МНАУ
напряму підготовки –ТВППТ*

*Петрова О.І. - науковий керівник к.с.-г.н,
доцент, МНАУ*

Одним із факторів, що зумовлюють формування продуктивних якостей молочної худоби, є створення оптимальних умов її годівлі у період вирощування. Годівля молодняку має бути збалансованою за енергією, поживними і біологічно активними речовинами та, водночас, економною, оскільки у структурі собівартості одиниці приросту живої маси тварин не менше її половини припадає на вартість кормів.

Метою наших досліджень було удосконалити технологію вирощування бугайців української чорно-рябої та червоної степової порід на м'ясо шляхом використання обмежених норм незбираного молока та спеціальних комбікормів та вивчити забійні показники туш.

Для досягнення поставленої мети проводився науково-господарський дослід в умовах ДП „Племрепродуктор ”Степове” Миколаївської області. Для дослідів відібрали по 30 голів новонароджених бугайців української чорно-рябої молочної та червоної степової породи, з яких за принципом аналогів сформували контрольні і дослідні групи по 15 голів у кожній.

Тваринам контрольної групи до 2-місячного віку випоювали 250 кг незбираного молока. Об'ємисті і концентровані корми згодовували згідно з нормою. Телятам дослідної групи випоювали 180 кг незбираного молока, згодовували передстартерний і стартерний комбікорм, сіно. Енергетична цінність раціонів телят контрольної та